Test: Државна смотра ИСТОРИЈА - општински ниво (основне школе)

Question 1 of 25

Највећи значај Хатишерифа од Гилхане (1839) огледао се у томе што је:

- **A)** први пут проглашен принцип грађанске једнакости у Османском царству
- **B)** окончан рат са Русијом
- **C)** успостављен парламент у Османском царству
- **D)** проглашена независност Србије

Question 2 of 25

Свечана султанова повеља, документ који је султан лично писао или на које је својом руком дописивао кратку одлуку или објашњење, односно највиши правни акт у Османском царству назива се:

- **A)** ферман
- **B)** тимар
- **C)** берат
- **D)** хатишериф (хатихумајун)

Question 3 of 25

По *Закону о вилајетима* из 1864. године највећа територијално-административна јединица у Османском царству називана је:

- **A)** вилајет
- **B)** ејалет
- **C)** санџак
- **D)** каза

Question 4 of 25

Аутор „Начертанија”, плана о будућности српске нововековне државе, био је:

- A) кнез Милош Обреновић
- B) Илија Гарашанин
- C) Вук Караџић
- D) Јован Рајић

Question 5 of 25

Током периода друге владавине кнеза Михаила Обреновића (1860–1868), Кнежевина Србија је склопила уговоре са:

- A) Русијом, Бугарском, Грчком и Црном Гором
- B) Црном Гором, Бугарском и Аустријом
- C) Црном Гором, Грчком и Румунијом
- D) Грчком, Хрватском и Румунијом

Question 6 of 25

Највећи економски проблеми српских сељака у Херцеговини 1874. године узроковани су:

- A) увођењем нове новчане монете
- B) неродном годином уз повећање и насилно прикупљање пореза
- C) забраном трговине са Аустро-Угарском
- D) повећањем пореза у градским насељима

Question 7 of 25

На састанцима народних првака у Зовом Долу, Биограду и Трусини, 27. јуна 1875. године

- A) за вођу устанка изабран је Петар Карађорђевић.
- B) донета је одлука о нападу на Сарајево.
- C) донета је идеја о савезу устаника са Црном Гором.
- D) донета је коначна одлука о подизању устанка.

Question 8 of 25

Напад на турски караван на Ћетној пољани код Бишине 5. јула 1875. године, непосредно пред избијање устанка у Херцеговини, предводио је:

- A) Пеко Павловић
- B) Максим Бањовић
- C) Перо Тунугз
- D) Мићо Љубибратић

Question 9 of 25

Назив „Невесињска пушка” настао је по:

- A) познатој народној песми косовског циклуса
- B) месту где су испаљени први хици на почетку устанка
- C) специфичном моделу пушке коришћене на почетку устанка
- D) месту рођења једног од најпознатијих вођа устанка

Question 10 of 25

Црна Гора је на почетку устанка у Херцеговини спроводила двоструку политику:

- A) јавно је помагала устанак, а тајно је преговарала са Италијом око поделе Далмације
- B) јавно је била неутрална, а тајно је снабдевала устанике оружјем, муницијом и храном
- C) јавно је била неутрална, а тајно се договарала са Аустро-Угарском око поделе територија
- D) јавно је помагала устанак, а тајно се договарала са турским властима

Question 11 of 25

Термин „јајоши” односи се на:

- A) турске сакупљаче пореза
- B) учитеље који су из Београда слати у Босну и Херцеговину
- C) аустријске тајне агенте
- D) добровољце који су из Црне Горе слати у Херцеговину

Question 12 of 25

Политика Аустро-Угарске током Велике источне кризе била је усмерена:

- **A)** да помогне Србији излазак на Јадранско море
- **B)** да креира заједничку државу са Кнежевином Србијом
- **C)** да спречи припајање Босне и Херцеговине Србији и Црној Гори
- **D)** да покрене распад Османског царства

Question 13 of 25

Руски државни канцелар и министар спољних послова у време Велике источне кризе био је:

- **A)** Евгеније Новиков
- **B)** Николај Игњатијев
- **C)** Александар Горчаков
- **D)** Сергеј Вите

Question 14 of 25

Тројецарски савез чиниле су:

- **A)** Русија, Немачка и Француска
- **B)** Русија, Аустроугарска и Италија
- **C)** Русија, Аустроугарска и Немачка
- **D)** Русија, Велика Британија и Немачка

Question 15 of 25

Главна улога *Одбора за српске школе и учитеље у Старој Србији, Македонији, Босни и Херцеговини*, основаног у Србији 1868. године била је:

- **A)** спровођење систематске просветне политике усмерене на очување српског културног утицаја у овим областима
- **B)** да путем школа утиче на прикупљање пореза у Османском царству
- **C)** да преводи различите европске законе
- **D)** вежбање војника за предстојећи устанак

Question 16 of 25

Кнез Никола Петровић-Његош је на улогу Мића Љубибратића гледао са неповерењем

- A) јер се оштро противио било каквом устанку на простору Босне.
- B) јер је веровао је аустријски агент.
- C) јер је Љубибратић желео да се прикључи турској војсци.
- D) јер је страховао да представља званичну Кнежевину Србију и ради у њену корист.

Question 17 of 25

Почетак устанка у Босанској крајини, планиран за 18. август 1875. године, почео је два дана раније због:

- A) помрачења Сунца које је виђено као неизбежан знак
- B) жестоких притисака турских власти и све чешћих сукоба
- C) обећане помоћи из Аустро-Угарске
- D) директног наређења из Београда

Question 18 of 25

Кнежевина Србија је на вести о избијању и ширењу устанка у Босни

- A) ушла у отворени рат са Османским царством.
- B) затражила савез са Аустро-Угарском.
- C) затражила од турских власти склапање примирја.
- D) организовала добровољачке чете, наоружаване државним оружјем.

Question 19 of 25

Главно управитељство јужнобосанског устанка као централно тело за команду и вођење војних операција са штабом у селу Црни Потоци, а потом и израда тзв. устаничког *Правилника* везани су за

- A) Маринка Леовца
- B) Жарка Љешевића
- C) Голуба Бабића
- D) Мића Љубибратића

Question 20 of 25

За време избијања устанка у Херцеговини и Босни на челу Кнежевине Србије налазио се:

- **A)** кнез Петар I Карађорђевић
- **B)** кнез Михаило Обреновић
- **C)** кнез Милош Обреновић
- **D)** кнез Милан Обреновић

Question 21 of 25

У зависности од тачности дате тврдње чекирајте **ТАЧНО** или **НЕТАЧНО**:

1. [ ]	Спахија је био коњаник у османској војсци. За своју војну службу најчешће је добијао тимар – поседе са којих је прикупљао приходе.	A.	ТАЧНО
2. [ ]	У бици у кланцу Муратовица, новембра 1875. године, устаничке снаге су доживеле велики пораз који је утицао на даље ширење борби.	B.	НЕТАЧНО
3. [ ]	На скупштини, одржаној 16. и 17. децембра 1875, у селу Јамници код Двора на Уни, устаници су за вођу устанка изабрали Петра Карађорђевића.		
4. [ ]	Листови *Исток* и *Видовдан* излазили су на Цетињу.		
5. [ ]	У време избијања устанка у Херцеговини Кнежевина Србија и Кнежевина Црна Гора биле су међународно признате, независне државе.		

Question 22 of 25

Повежите личности са одговарајућим функцијама или догађајима:

1. [ ]	херцеговачки војвода који је погинуо у бици код Радован Ждријела 1876.	A.	Евгеније П. Новиков
2. [ ]	председник Првог акционог министарства Кнежевине Србије	B.	Максим Бањовић
3. [ ]	руски амбасадор у Бечу	C.	Ђула Андраши
4. [ ]	хајдучки харамбаша који се борио на простору од Пљеваља до Пријепоља и Вишеграда	D.	Васо Видовић
5. [ ]	трговац из Старе Градишке и један од главних организатора устанак у Босанској Крајини	E.	Маринко Леовац
6. [ ]	министар спољних послова Аустро-Угарске	F.	Стевча Михаиловић

Question 23 of 25

Био је један од највећих српских државника 19. столећа. Рођен је у Крагујевцу, у сиромашној породици. Школовао се у родном месту, Београду, Берлину и Хајделбергу, где је докторирао. Такође је слушао предавања на Сорбони у Паризу, где је учио француски језик. У државној служби обављао је многе значајне дужности. Дипломатску каријеру започео је 1861. године као представник аутономне Кнежевине Србије у Цариграду. Био је творац и реализатор дипломатске акције која је довела до добијања градова и повлачења турских посада из њих 1867. године. После убиства кнеза Михаила постао је најважнија политичка личност у Србији као један од чланова Другог намесништва. Више пута је био председник владе и министар иностраних послова. После абдикације краља Милана, поново је постао намесник малолетном краљу Александру (1889–1893).
О КОЈОЈ ЛИЧНОСТИ ЈЕ РЕЧ?

- **A)** Илија Гарашанин
- **B)** Мићо Љубибратић
- **C)** Стевча Михаиловић
- **D)** Јован Ристић
- **E)** кнез Милан Обреновић
- **F)** Ђорђе С. Влајковић
- **G)** Љубомир Ивановић
- **H)** Јеврем Грујић

Question 24 of 25

Био је један од најзначајнијих српских државника 19. века. Готово три деценије снажно је утицао на унутрашњу и спољну политику Кнежевине Србије. Најдуже и најзначајније обављао је дужност министра унутрашњих послова (1843–1852), а био је и председник владе и министар спољних послова (1852–1853, 1861–1867). Његова каријера обележена је сложеним односима са владарским династијама Обреновића и Карађорђевића. Последње године живота провео је углавном повучен на свом имању у Гроцкој, али без престанка да прати политичка дешавања у Србији. Сматра се једним од најумнијих и најдалековидијих српских политичара 19. века, чији је рад оставио дубок траг у историји српске државности.
О КОЈОЈ ЛИЧНОСТИ ЈЕ РЕЧ?

- **A)** Љубомир Ивановић
- **B)** Илија Гарашанин
- **C)** Мићо Љубибратић
- **D)** Јеврем Грујић
- **E)** Франтишек Зах
- **F)** Васа Пелагић
- **G)** Јован Ристић
- **H)** Стевча Михаиловић

Question 25 of 25

Која личност је приказана на слици?

- A) краљ Петар Карађорђевић
- B) Ђорђе С. Влајковић
- C) Ђула Андраши
- D) кнез Данило I Петровић-Његош
- E) Стевча Михаиловић
- F) Александар Михајлович Горчаков
- G) Јеврем Грујић
- H) Јован Ристић
- I) кнез Никола Петровић-Његош
- J) кнез Милан Обреновић